

A 2026. év csillagászati jelenségei és eseményei

Pécs, 2026. január 08.

Pécs

Keszthelyi Sándor

keszthelyi.sandor52@gmail.com

BOLYGÓK:

- Augusztus 15. este a Vénusz legnagyobb esti kitérésben a nyugati égen, 45,9 fokra a Naptól.
- Október 24-én a Vénusz alsó együttállásban a Nappal. Látszó átmérője 61 ívmásodperc. Az eddig este látszó Vénusz innentől átmegey a hajnali égre.
- Mars. Egész évben a Nap közelében, illetve hajnalban lassan előjön. Év végén 10"-es és 47 fokra lesz a Naptól. 2027. február 19-én lesz "kis" oppozícióban 14"-cel.
- Január 10. A Jupiter oppozícióban a Geminiben. Fényessége: -2,5 magnitúdó, látszó átmérője: 47 ívmásodperc.
- Szeptember 26. A Neptunusz oppozícióban a Piscesben. Fényessége: +7,8 magnitúdó, látszó átmérője: 2 ívmásodperc.
- Október 4. A Szaturnusz oppozícióban a Cetben. Fényessége: +0,3 magnitúdó, látszó átmérője: 20 ívmásodperc.
- November 25. Az Uránusz oppozícióban a Taurusban. Fényessége: +5,6 magnitúdó, látszó átmérője: 4 ívmásodperc.

METEORRAJOK:

- Április 18. este a 249P/LINEAR üstökösből származó törmelékfelhő esetleg meteorrajt okoz. Holdfázis jó: újhold közeli.
- Április 22. estétől a Lyriák meteorraj maximuma. 15-20 hullócsillag óránként, de néha többszáz meteoros kitörései voltak. Holdfázis még jó: 5 napos Hold.
- Augusztus 13. hajnalban a Perseidák meteorraj maximuma. 70-100 meteor óránként. Holdfázis jó: újhold közeli.
- Október 5/6. éjjel a Camelopardaliták meteorraj maximuma. Csak 5 meteor óránként, de voltak már váratlanul nagy kitörései. Holdfázis jó: 3 nappal újhold előtt.
- Október 8/9. éjjel a Drakonidák meteorraj maximuma. Csak 5-10 meteor óránként, de voltak már váratlanul nagy kitörései. Holdfázis jó: újhold közeli.
- November 17/18. éjjel a Leonidák meteorraj maximuma. 10-15 meteor óránként, de talán lesznek erősebb hullámok is. Holdfázis jó: első negyed. A Hold megy lefelé nyugaton, a radiáns pont emelkedik keleten.

CSILLAGFEDÉSEK:

- Január 4-én a 99 %-os Hold elfedi a kappa Gem-t, (ZC 1170). A csillag 3,6 magnitúdós. Ez az év 3-dik legfényesebb csillagfedése. Belépés 05:22-kor, a kilépés 06:08-kor.
- Február 27-én a 88 %-os Hold elfedi a kappa Gem-t, (ZC 1170). A csillag 3,6 magnitúdós. Ez az év 3-dik legfényesebb csillagfedése. Belépés 23:10-kor, a kilépés 24:12-kor.
- Március 29-én a 89 %-os Hold elfedi az alfa Leo-t, azaz a Regulust (ZC 1487). A csillag 1,4 magnitúdós. Ez az év legfényesebb csillagfedése. Belépés 20:35-kor, a kilépés 21:45-kor.
- Szeptember 17-én a 39 %-os Hold elfedi a tau Sco-t, (ZC 2383). A csillag 2,8 magnitúdós. Ez az év 2-dik legfényesebb csillagfedése. Belépés 17:36-kor, a kilépés 18:50-kor. A jelenség a 18:55-os napnyugta előtt zajlik.
- Január 27. este a Fiastyúk (M45 nyílthalmaz) együttállása a Holddal. Több északi oldalán lévő csillagát 21:54-től 23:41-ig fedi is a 67 %-os Hold.
- Október 28. hajnalban a Fiastyúk (M45 nyílthalmaz) együttállása a Holddal. Több északi oldalán lévő csillagát 01:58-tól 04:27-ig fedi is a 95 %-os Hold.
- December 21/22. éjszaka a Fiastyúk (M45 nyílthalmaz) együttállása a Holddal. Több északi oldalán lévő csillagát 23:07-től 01:27-ig fedi is a 93 %-os Hold.

BOLYGÓFEDÉS:

- Szeptember 14. A Vénusz bolygót fedí a Hold a nappali égen.
- A 12,3 %-os növekvő holdsarló a "sötét" oldalával takarja el 11:33-kor a -4,4 magnitúdó fényű Vénuszt. Ekkor a Hold 11 fokkal, a Nap 45 fokkal lesz a horizont felett.
- Nagyjából 70 perc múlva, azaz 12:45-kor jelenik meg a Vénusz a Hold napsütötte oldalán. Akkor a Hold 19, a Nap 47 fokkal lesz a látóhatár felett.
- Mivel a bolygó nem csillagszerű, hanem 37 ívmásodperc látszó átmérőjű - a kontaktusok a Vénusz közepére vonatkoznak és 89 másodpercig tart a be- és a kilépés is.
- A jelenség figyelését nehezíti a Nap, amely a Holdtól és Vénusztól 41 fokra süti a világos eget.

FOGYATKOZÁSOK:

- Február 17. 06:56-tól 13:41-ig egy gyűrűs napfogyatkozás lesz az Indiai-óceán déli részén és az Antarktison. A 96,3 %-os maximális fázis 13:12-kor lesz 2 perc 21 másodpercig. Magyarországról nem látható.
- Március 3. 09:43-tól 15:23-ig holdfogyatkozás lesz, 12:03-13:02 között teljes árnyékban, 12:33-kori maximummal. Magyarországról nem látható.
- Augusztus 28. Nagy fázisú (93 %-os) részleges holdfogyatkozás lesz a teljes árnyékban. A félárnyékos fázis 03:23-tól 09:02-ig, a teljes árnyékos fázis 04:23-tól 07:52-ig zajlik. A jelenség közepe és maximuma 06:13-kor lesz. Magyarországról a holdfogyatkozás első fele megfigyelhető, a látványnak a 06:07-kori holdnyugta vet véget.

A NAGY NAP: 2026. 08. 12. SZERDA

- Augusztus 12. délután teljes napfogyatkozás lesz! 17:34-kor érinti a földtekét a félárnyék. 19:11-kor a teljes árnyék Grönland keleti, majd 19:17-kor Izland nyugati részén halad át. Azután az Atlanti-óceán vízfelületén halad és 19:46-kor éri el maximumát 2 perc 18 másodperccel. 20:26-kor éri el az Európai kontinenst Spanyolország északnyugati szélén. Itt a 305 km széles teljes árnyéksáv közepén 1 perc 50 másodpercig tart a totalitás 11 fok magas napállásnál. Utána a robogó holdárnyék félbevágja Spanyolországot és 7 perc elteltével (egyre alacsonyabb napállásnál) a délkeleti részen 20:33-kor távozik az országból. A Földközi-tenger vizéről is lemegy 20.53-kor.
- Augusztus 12-én délután részleges napfogyatkozás lesz Magyarországról nézve! A jelenség az ország délkeleti szélén (például Békéscsabán) csak 50 %-os lesz, de az ország középső részén nagyobb fázis (például Pécsen 65 %-os, Budapesten 70 %-os) látható. A holdkorong legjobban az északnyugati részen takarja le leginkább a Napot (például Győrben 81 %-os, Szombathelyen 84 %-os, Sopronban 86 %-os), azaz elég vékony sarló marad csak a fénylő napkorongból.
- Pécsen a jelenség 19:25-kor kezdődik 5 fokos napmagasságban és a 65,3 %-ban eltakart Nap 19:59-kor nyugszik le. Azaz az egész 34 percig látható. Ajánlott észlelőhely: a pécsi TV-torony!

Pécs - - - 60 %-os
Részleges kezd: 19:24
Maximum: 19:56
Napnyugta: 20:00
Részleges vége: 21:05

Sun
Altitude: 0.44°
Direction: 291.65° (WNW)

Moon

HOLDSARLÓK:

- Március 19. este 16 órás holdsarló. Az év második legjobb észlelési lehetősége. A Hold 48 perccel nyugszik a Nap után.
- Június 15. este 17 órás holdsarló. Az év harmadik legjobb észlelési lehetősége. A Hold 64 perccel nyugszik a Nap után.
- Augusztus 12. hajnalban 15 órás holdsarló. Az év első legjobb észlelési lehetősége. A Hold 46 perccel kel a Nap előtt.

EGYÜTTÁLLÁSOK:

- Február 16. este a Neptunusz 50 ívperccel északra a Szaturnusztól.
- Június 9. este a Jupiter 1,5 fokra lesz a Vénusztól délre.
- Június 17. este a Vénusz 50 ívpercre északra a Holdtól.
- Július 4. hajnalban az Uránusz 10 ívpercre északra a Marstól.

CSILLAGÁSZATI RENDEZVÉNYEK:

- Március 20-22. hétvége idén a Messier-maraton legjobb időpontja. Ekkor a Messier-objektumok egyetlen éjszaka megfigyelhetők. A 110-ből elvileg 108 látható hazánkból - a dátuma változó.
- Március 20-22. V. Kárpát-medencei Messier-maraton (KMMM). Hajdú-Bihar megye, Hortobágy, Mátá, Fecskeház Erdei Iskola.
-
- Április 12. Űrhajózás világnapja - a dátuma állandó (1961. Gagarin).
-
- Április 22. Föld Napja - a dátuma állandó.
-
- Április 25. A Csillagászat Napja - a dátuma változó.
-
- Május 07. Planetáriumok Nemzetközi Napja - a dátuma változó.
-
- Június 20. Múzeumok Éjszakája - a dátuma változó.
-
- Június 30. Kisbolygók Világnapja - a dátuma állandó (1908. Tunguz-jelenség).
-
- Július 11-17. A Vega Csillagászati Egyesület (VCSE) nyári amatőr csillagászati megfigyelőtábora. VEGA '26. Órimagyarósd (Vas megye).

CSILLAGÁSZATI RENDEZVÉNYEK:

- Július 20. A Hold Nemzetközi Napja - a dátuma állandó (1969-es holdraszállás).
- Augusztus 8-16. ? "Csillagok alatt" országos rendezvénysorozat - a dátuma változó.
- Augusztus 19-23. A Magyar Csillagászati Egyesület (MCSE) Meteor 2026 távcsöves találkozója (MTT). Nyári amatőrcsillagászati tábor. Tarján (Komárom-Esztergom megye).
- Szeptember 18. Nemzetközi Hold-észlelő Éjszaka (International Observe the Moon Night) - a dátuma változó.
- Szeptember 19. 10 órától Országos Napórás Találkozó.
- Szeptember 25. és 26. Kutatók Éjszakája - a dátuma változó.
- Október 04-10. A Világűr Hete - a dátuma állandó (1957. Szputnyik és békés világűr).
- Október 18-19. Planetáriumok és Bemutató Csillagvizsgálók XV. országos találkozója.
- November 03. A Magyar Tudomány Ünnepe - a dátuma állandó (1825. Széchenyi István).

Ennyi!

**Felhőtlen, tiszta,
holdfénymentes 2026-os évet
kívánok mindenkinek!**